

PROGRAM PROFILAKTYKI

MŁODZIEŻOWEGO OŚRODKA SOCJOTERAPII W GLIWICACH

Gliwice 2013

Założenia ogólne

Pomoc uczniom/wychowankom w wyrównywaniu szans życiowych i przygotowanie ich do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie poprzez wszechstronny rozwój ich osobowości, kształtowanie prawidłowej postawy człowieka i obywatela świadomego swych życiowych celów.

Cele Programu

Głównym celem Programu Profilaktycznego jest zapobieganie niedostosowaniu społecznemu oraz ochrona przed demoralizującymi wpływami środowiska poprzez wyposażanie młodego człowieka w umiejętności budowania dobrych relacji i pozytywnych więzi opartych na skutecznej komunikacji. Nieodzownym elementem działań profilaktycznych jest uczenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz nabywania umiejętności wyrażania swoich potrzeb, emocji i opinii. Podejmowane działania zakładają dostarczanie pozytywnych wzorców oraz korygowanie pojawiających się nieprawidłowości.

Obszary zagrożeń

- 1) Zachowania agresywne (przemoc słowna – zastraszanie, dokuczanie, ubliżanie, wulgaryzmy; przemoc fizyczna – bicie, kopanie, szarpanie, popychanie, wymuszanie; kradzieże, samowolne oddalenia, nieprzestrzeganie Regulaminu placówki, brak kultury osobistej,
- 2) Niska motywacja do nauki, brak prawidłowych nawyków szkolnych, uchylanie się od realizacji obowiązku szkolnego (wagary), kilkuletnie opóźnienia szkolne,
- 3) Uzależnienie od nikotyny, eksperymentowanie ze środkami psychoaktywnymi (lekami, dopalaczami, alkoholem, itp.) uzależnienie od Internetu, multimediiów,
- 4) Niska higiena osobista, brak nawyków higienicznych, porządkowych, złe nawyki żywieniowe, stwarzanie zagrożeń bezpieczeństwa,
- 5) Niewydolność wychowawcza rodziców/opiekunów, rodziny niepełne, niski poziom współpracy rodziców/opiekunów w procesie dydaktycznym i wychowawczym z placówką, komunikacja,

Obszary zadań do realizacji

- 1) Respektowanie norm społecznych
- 2) Stwarzanie warunków do nabywania wiedzy i umiejętności
- 3) Profilaktyka uzależnień
- 4) Promowanie zdrowego stylu życia i zasad bezpieczeństwa
- 5) Współpraca z rodzicami i instytucjami wspierającymi pracę Placówki

Realizacja zadań z zakresu profilaktyki odbywa się poprzez:

- zastępowanie destruktivnych wzorów zachowań przykładami pożądaných sposobów funkcjonowania społecznego,
- przestrzeganie norm społecznych oraz obowiązującego w placówce regulaminu, modelowanie zachowań,
- eliminowanie eskalacji wszelkich przejawów agresji/działań przemocowych wśród uczniów/wychowanków, zajęcia integracyjno – adaptacyjne,
- uczenie umiejętności prawidłowej komunikacji w relacjach uczeń - nauczyciel, uczeń - uczeń, uczeń - rodzic, uczeń – środowisko,
- kształtowanie postaw patriotycznych, uczenie wrażliwości na kulturę języka, tolerancję, dbanie o środowisko i potrzeby drugiego człowieka,
- motywowanie uczniów do realizacji obowiązku szkolnego i podejmowania twórczych aktywności na rzecz rozwijania swoich zainteresowań i zdobywania nowych umiejętności,
- organizowanie zajęć korekcyjno-wyrównawczych (zajęcia dodatkowe z nauczycielami/wychowawcami, odrabianki, zajęcia indywidualne z pedagogiem, psychologiem, kółka tematyczne)
- profilaktykę uzależnień od nikotyny, alkoholu, narkotyków, dopalaczy, leków, Internetu - w tym gier komputerowych, pornografii, mediów i innych,
- ochronę przed wykorzystywaniem: psychicznym (emocjonalnym), fizycznym- w tym seksualnym, a także materialnym,
- zapewnienie bezpieczeństwa uczniom/wychowankom na terenie placówki
- promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych, twórczych sposobów spędzania czasu wolnego,
- aktywną współpracę z rodzicami/opiekunami prawnymi, placówkami w procesie wychowawczym i terapeutycznym podopiecznych,

Formy oddziaływań

Realizacja zadań profilaktycznych odbywa się w formie:

- zajęć integracyjno – adaptacyjnych (*piknik integracyjny, wycieczki, spotkania indywidualne i grupowe, bilans, organizacja imprez i uroczystości wewnętrznych*),
- zajęć wychowawczych,
- zajęć kulturalnych i edukacyjnych (*spotkania edukacyjne, konkursy, wyjazdy kulturoznawcze, programy psychoedukacyjne: „Falochron”, „Golden Five”, „Szkoła bez przemocy”, Bezpieczna szkoła”, „Stop narkotekom”, podsumowanie i kontynuacja założeń projektu „AKADAMIA MOŻLIWOŚCI drogą do dorosłości”, „Ekospoły”*),

- zajęć o charakterze terapeutycznym i profilaktycznym (*socjoterapia, terapia „EEG Biofeedback”, spotkania indywidualne i grupowe z psychologiem, pedagogiem, realizacja programów profilaktycznych „Znajdź właściwe rozwiązanie” PSSE, współpraca z Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych UM w Gliwicach oraz z Wydziałem Prewencji KMP Gliwice – spotkania edukacyjne, pogadanki*),
- zajęć korekcyjno – wyrównawczych (*„odrabianki”, zajęcia dodatkowe*)
- rekreacyjno – sportowych (*basen, lodowisko, „Sportowiec roku”, „Mikołajkowy bieg po zdrowie”, „Kosz za kosz”, „Obóz przetrwania”, turnieje wewnętrzne i pozaszkolne*,
- działań informacyjno-edukacyjnych (*apele, gazetki tematyczne, pogadanki edukacyjne, zebrania z rodzicami*),
- spotkań z przedstawicielami instytucji wspomagających pracę placówki i organizacji społecznych (*PPP w Gliwicach, „Rada Osiedla Łabędy, GCOP, „Dom Nadziei”, MOPS, Straż Miejska, Policja, Straż Pożarna, służba zdrowia*),
- organizowania czasu wolnego wychowankom, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych (*zajęcia kulturalno-sportowe, techniczne, artystyczne, ekologiczne, turystyczne, kółka zainteresowań, wolontariat, itp.*)
- interwencji indywidualnych - pomocy wychowankom i ich rodzinom,
- afirmowania pozytywnych wzorców osobowych,
- wdrażania założeń programu wychowawczego,
- stosowania wewnątrzszkolnego systemu oceniania i obowiązujących regulaminów.

Adresaci programu

Program profilaktyki kierowany jest do uczniów/wychowanków i ich rodziców/opiekunów prawnych.

Osoby odpowiedzialne

Koordinacją, planowaniem i organizacją profilaktyki zajmują się:

- dyrektor, pedagog i psycholog Ośrodka
- Zespół ds. Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych
- Samorząd Uczniowski
- Rodzice/opiekunowie

Działania profilaktyczne prowadzone są przez wszystkich pracowników Ośrodka w zależności od możliwości, form oddziaływań i przydziału określonych zadań. Szczególna rola przypada wychowawcom klas, grup wychowawczych, pedagogowi i psychologowi. Zajęcia o charakterze

profilaktycznym prowadzone są również w ramach poszczególnych przedmiotów nauczania, zajęć pozalekcyjnych, kółek zainteresowań, warsztatów.

Problematyka profilaktyki omawiana jest na spotkaniach Rady Pedagogicznej, Zespołu ds. Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych oraz w ramach Wewnątrzszkolnego Doskonalenia Nauczycieli.

W działaniach zapobiegawczych bardzo istotną rolę odgrywa współpraca ze środowiskiem rodzinnym wychowanków, opiekunami prawnymi oraz instytucjami sprawującymi bezpośrednią opiekę nad wychowankami (Domy Dziecka, Zespoły Placówek Socjalizacyjnych, itp.). Poza rozwiązywaniem bieżących problemów szkolnych, opiekuńczo-wychowawczych i wymianą informacji dotyczy ona również pracy pedagogizacyjnej z rodzicami.

Ewaluacja

Ewaluacji realizacji zadań profilaktycznych dokonuje się poprzez:

- analizę sytuacji wychowawczej w Ośrodku,
- wdrażanie wniosków z zebrań Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Edukacyjno – Wychowawczej uczniów/wychowanków,
- analizę i oceny podejmowanych działań profilaktycznych w ramach założeń planów pracy wychowawczej,
- okresowej diagnozy sytuacji w zakresie wybranych zjawisk patologicznych, profilaktyki uzależnień i wdrażania procedur interwencyjnych

Program Profilaktyczny Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Gliwicach został przyjęty do realizacji w roku szkolnym 2013/2014 i będzie kontynuowany w latach 2014/2015, 2015/2016. W tym czasie podlegał będzie corocznej ewaluacji zakładanych w nim celów i uzyskiwanych efektów.

Program Profilaktyczny jest zgodny z Ustawą o Systemie Oświaty i Konwencją Praw Dziecka oraz aktami wykonawczymi do w/w Ustaw.

Uchwała nr ..... z dnia .....

Lp.	KATEGORIA	RODZAJ ZAJĘĆ	TERMIN REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
1.	Zajęcia integracyjno - adaptacyjne	<ul style="list-style-type: none"> - „Piknik integracyjny” - wycieczka integracyjna w góry - zajęcia integracyjne w grupach wychowawczych, zespołach klasowych, - „bilans” - spotkania indywidualne i grupowe 	<p>wrzesień</p> <p>na bieżąco</p>	<p>mgr Iwona Zarebska mgr A.Brzezińska-Utratny (współodpowiedzialni nauczyciele) dyżurujący wychowawcy, psycholog, pedagog</p>
2.	Zajęcia kulturalno – oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> - konkursy, zawody międzyszkolne <ul style="list-style-type: none"> ✓ konkurs wiedzy historycznej ✓ obchody „Dnia Ochrony Danych Osobowych” ✓ sportowe - spotkania edukacyjne <ul style="list-style-type: none"> ✓ w ramach „Klubu miłośników Beskidów” - koła tematyczne - kino, teatr, - programy edukacyjne 	<p>wrzesień-czerwiec październik</p> <p>na bieżąco</p> <p>wrzesień-czerwiec</p>	<p>odpowiedzialni nauczyciele mgr B.Petryków-Podwórny mgr Grażyna Pakuła mgr D.Kuśmierska mgr K.Legieżyński mgr A.Brzezińska-Utratny</p> <p>odpowiedzialni nauczyciele</p>
3.	<p>Programy psychoedukacyjne</p> <p>Podsumowanie, kontynuacja założeń Projektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • „Falochron” • „Golden Five” • „Ekozespoły” • „Szkoła bez przemocy” • „Bezpieczna szkoła” • „AKADEMIA MOŻLIWOŚCI drogą do dorosłości” 	<p>wrzesień-czerwiec</p> <p>wrzesień</p>	<p>mgr J.Marchewczyk mgr D.Kuśmierska</p> <p>mgr G.Pakuła mgr T.Piątek</p> <p>koordynator, nauczyciele/wychowawcy</p>

4.	Zajęcia rekreacyjno - sportowe	<ul style="list-style-type: none"> - „Sportowiec roku” - basen - lodowisko - „Szkolny klub sportowy” - „Mikołajkowy bieg po zdrowie” - „Kosz za kosz” - „Obóz przetrwania” 	<p>w ramach zajęć wychowawczych</p> <p>grudzień</p> <p>czerwiec</p> <p>czerwiec</p>	<p>mgr K.Legieżyński</p> <p>mgr A.Brzezińska-Utratny mgr K.Legieżyński (współodpowiedzialni nauczyciele)</p> <p>mgr W.Kloc (osoby współodpowiedzialne)</p>
5.	Profilaktyka uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> - „ STOP narkotykom” - szkolenia, pogadanki dotyczące tematyki dopalaczy, leków i środków psychoaktywnych - apele, pogadanki poświęcone tematyce uzależnienia od nikotyny, szkodliwości palenia papierosów i odpowiedzialności karnej za palenie w miejscach publicznych - „Światowy dzień zrywania z nałogiem nikotyny” - „Dzień bez papierosa” - pogadanki poświęcone tematyce uzależnienia od alkoholu - pogadanki dotyczące uzależnienia od Internetu – w tym gier komputerowych, pornografii, mediów i innych - „Światowy Dzień walki z AIDS” - „TUKAN” trening umiejętności kontroli zachowań związanych z alkoholem i narkotykami 	<p>listopad – grudzień</p> <p>na bieżąco</p> <p>listopad</p> <p>grudzień</p> <p>w ramach zajęć socjoterapii</p>	<p>mgr M.Gajek-Czapla mgr G.Pakuła mgr T.Piątek</p> <p>pedagog, psycholog</p> <p>mgr G.Pakuła, mgr T.Piątek</p> <p>mgr M.Gajek-Czapla mgr G.Pakuła</p>

6.	Zajęcia socjoterapeutyczne, TZ- ART	<ul style="list-style-type: none"> - w ramach zajęć szkolnych - w ramach zajęć wychowawczych 	zgodnie z ustalonym na dany rok szkolny planem lekcji, planem dnia	<p>mgr M.Gajek-Czapla mgr G.Pakuła</p> <p>mgr T.Piątek, mgr A.Brzezińska-Utratny, nauczyciele MOS</p>
7.	Zajęcia korekcyjno - wyrównawcze	<ul style="list-style-type: none"> - „odrabianki” - „zajęcia dodatkowe”, kółka tematyczne 	zgodnie z planem dnia ustalonym na dany rok szkolny	<p>wychowawcy internatowi</p> <p>nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psycholog</p>
8.	Informacyjno - edukacyjne	<ul style="list-style-type: none"> - apele szkolne - gazetki tematyczne - pogadanki edukacyjne - zebrania z rodzicami - zebrania Rady Pedagogicznej, Zespołu ds. Edukacyjnych - rozmowy indywidualne z Dyrektorem Ośrodka, pedagogiem, psychologiem, wychowawcami klas, Internatu 	<p>raz w tygodniu na bieżąco</p> <p>raz na kwartał zgodnie z harmonogramem na dany rok szkolny na bieżąco – w ramach potrzeb</p>	Dyrektor, pedagog, psycholog, wychowawcy klas/Internatu
9.	Spotkania profilaktyczne z przedstawicielami instytucji wspomagających pracę placówki (pogadanki, szkolenia, warsztaty, itp.)	<ul style="list-style-type: none"> - „Tydzień Profilaktyki” - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna - Rada Osiedla Łabędy - Wydział Zdrowia UM - „Dom Nadziei” - GCOP - Policja - Straż Miejska 	<p>czerwiec wg. ustalonego na dany rok szkolny terminarza spotkań</p> <p>na bieżąco</p>	mgr A.Brzezińska-Utratny, psycholog, pedagog, osoby współodpowiedzialne Dyrektor

		<ul style="list-style-type: none"> - Straż Pożarna - służba zdrowia - „Familia” 		
10.	Zajęcia poświęcone podnoszeniu bezpieczeństwa na terenie MOS	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów/wychowanków z regulaminem Placówki - pogadanki dotyczące przestrzegania obowiązujących zasad i norm (apele, godziny wychowawcze, zajęcia internatowe, rozmowy z pedagogiem, psychologiem - zajęcia w ramach „Ekozespołów” - próbne alarmy przeciwpożarowe - „Dzień bez przemocy” - „Dzień bezpiecznego Internetu” 	<p>wrzesień</p> <p>na bieżąco</p> <p>wrzesień-czerwiec raz w roku</p> <p>czerwiec</p> <p>luty</p>	<p>wychowawcy internatu, klas, pedagog, koordynator ds. bezpieczeństwa – mgr J.Marchewczyk</p> <p>mgr J.Marchewczyk</p> <p>mgr G.Pakuła, osoby współodpowiedzialne</p>
11.	Organizacja czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań	<ul style="list-style-type: none"> - kółka zainteresowań <ul style="list-style-type: none"> ▪ historyczno - obywatelskie ▪ polonistyczne ▪ matematyczne ▪ przyrodniczo – ekologiczne ▪ językowe – edukacja europejska ▪ techniczno informatyczne ▪ medialno – turystyczne ▪ artystyczne ▪ kulinarne ▪ techniczne ▪ biblioteczne <ul style="list-style-type: none"> - „Szkolny Klub Wolontariatu” - „Klub miłośników Beskidów” - zajęcia wychowawcze 	wrzesień - czerwiec	<p>mgr B.PetrykówPodwórny</p> <p>mgr M.Pęcka</p> <p>mgr K.Przybyła</p> <p>mgr E.Widuch</p> <p>mgr D.Kuśmierska</p> <p>mgr J.Marchewczyk</p> <p>mgr H.Gmytrasiewicz-Kluz</p> <p>mgr D.Korgel</p> <p>mgr J.Bliźniak</p> <p>mgr A.Brzezińska-Utratny</p> <p>mgr M.Michalska</p> <p>mgr M.Guła</p> <p>mgr K.Kowalik</p> <p>mgr W.Kloc</p> <p>mgr D.Fuks</p> <p>mgr G.Pakuła</p> <p>mgr A.Brzezińska-Utratny</p> <p>wychowawcy Internatu</p>

12.	Promocja zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki dotyczące poprawy i utrwalania nawyków higienicznych - gazetki tematyczne - rozmowy uświadamiające w zakresie zdrowego odżywiania, wpływu snu na efektywne funkcjonowanie człowieka, dbałości o kondycję fizyczną - monitorowanie sytuacji zdrowotnej - konkurs - „Czystość w pokojach” - akcja - „Czyste ręce, zdrowia więcej” - akcja profilaktyczno-informacyjna na temat „Wykładania szczepionki przeciw wściekliźnie u lisów wolno-żyjących” - edukacja w zakresie chorób, ich etiologii, możliwości przeciwdziałania i leczenia. 	<p>na bieżąco</p> <p>raz w tygodniu codziennie raz w semestrze wrzesień-czerwiec</p> <p>wrzesień-czerwiec</p>	<p>wychowawcy klas/ internatu pedagog, psycholog</p> <p>higienistka wychowawcy dyżurujący mgr J. Marchewczyk</p> <p>higienistka, pedagog, psycholog, wychowawcy,</p>
13.	Inne	zgodnie z „Kalendarzem Imprez i Świąt” zaplanowanym na dany rok szkolny	wrzesień-czerwiec	wyznaczone osoby odpowiedzialne i współodpowiedzialne